

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΩΤΑΚΗΣ

Μισή καρδιά

ΚΕΔΡΟΣ

Δημήτρης Σωτάκης: *Μισή καρδιά*

ISBN 978-960-04-5246-4

Επιμέλεια-Διόρθωση: Μαρία Σπανάκη
Ηλεκτρονική σελιδοποίηση-διόρθωση: Νικολέττα Δουλάμη

© *Δημήτρης Σωτάκης, 2022*
© *Εκδόσεις Κέδρος, Α.Ε., 2022*

Κέδρος Εκδοτική Α.Ε.

Γ. Γενναδίου 3

Αθήνα 106 78

τηλ. 210 38 09 712-14 • φαξ 210 33 02 655

www.kedros.gr • www.facebook.com/kedros.gr

e-mail: books@kedros.gr

ΚΕΑΡΟΣ

Γεωμετρία

Το μπάνιο του σπιτιού μας είχε τελευταία μερικά σοβαρά υδραυλικά προβλήματα. Αρχικά υπήρχε διαρροή σε κάποιες σωληνώσεις. Δοκιμάσαμε να κλείσουμε την παροχή νερού προκειμένου να περιορίσουμε τη ζημιά, μα όταν ήρθε ο υδραυλικός μάς ενημέρωσε ότι η αλλαγή ενός και μόνο σωλήνα δεν θα ήταν αρκετή. Μας έφυγαν πολλά χρήματα γι' αυτές τις εργασίες. Αργότερα διαπιστώσαμε ότι και η πίεση του νερού ήταν γενικά χαμηλή. Η Μαρία είχε την εντύπωση ότι το συγκεκριμένο θέμα οφειλόταν στο δίκτυο ύδρευσης της περιοχής, αλλά ο υδραυλικός είχε αντίθετη άποψη, υποστήριξε ότι η χαμηλή πίεση είχε προκληθεί από τη συσσώρευση ιζημάτων και έπρεπε άμεσα να καθαριστούν οι βρύσες.

Όταν προκύπτουν τέτοια προβλήματα, δημιουργείται αυτόματα ένα είδος εκνευρισμού στην οικογένεια.

νεια. Ειδικά η δική μου διάθεση βρίσκεται πάντα σε πολύ χαμηλά επίπεδα, δεν μπορώ να ασχολούμαι με τέτοια θέματα, τα οποία μου προκαλούν πλήξη και με αποσπούν απ' τον καθημερινό μου ρυθμό. Σε τέτοιες περιπτώσεις, όπως συνέβη με αυτές τις ζημιές στο μπάνιο, κάθομαι στον καναπέ επί ώρες κοιτώντας το κενό και ξεφυσάω. Η Μαρία δεν τα παίρνει και τόσο σοβαρά όλα αυτά, με έχει πια συνηθίσει, δεκαπέντε χρόνια παντρεμένοι μέσα σ' αυτό το μικρό διαμέρισμα. Το σπίτι μας είναι ένα όμορφο, θλιβερό σπίτι. Είναι γεμάτο από όλα αυτά τα πράγματα που συσσωρεύει κανείς προκειμένου να εξασφαλίσει μια ικανοποιητική ζωή, μια δόση ευτυχίας και ολοκλήρωσης. Ηλεκτρικές συσκευές, φτηνά έπιπλα, μεγάλες ντουλάπες με ρούχα και ζεστές κουβέρτες για τον χειμώνα.

Ακόμη κι αν δεν πρόσθετα το παραμικρό, αυτές οι ελάχιστες πληροφορίες που σας έδωσα θα ήταν αρκετές για να καταλάβει κανείς τα πάντα για μένα. Είμαι ένας άνθρωπος μέσα στο πλήθος, διασχίζω τους δρόμους αυτής της πόλης παρατηρώντας το σώμα μου να γερνάει και ζώντας με τον συμβατικότερο τρόπο που θα μπορούσε να επινοήσει το σατανικότερο μυαλό. Η Μαρία είναι η σύζυγός μου. Είναι δασκάλα σε δημοτικό σχολείο. Δεν είναι εύκολο να την περιγράψω. Ανήκει σε μια ουδέτερη κατηγορία του αν-

θρώπινου είδους, γεγονός που δεν μου επιτρέπει να δώσω έμφαση σε κάποιο απ' τα χαρακτηριστικά της. Είναι αρκετά ώριμη, αρκετά σοβαρή, αρκετά αστεία, αρκετά στοργική, δεν έχει εκρήξεις, δεν πέφτει σε κατάθλιψη, δεν κραυγάζει από ενθουσιασμό, μπορεί να συζητήσει για οποιοδήποτε ζήτημα με σύνεση και κοινή λογική, είναι αυτό που, κατά κάποιον τρόπο, θα έλεγε κανείς «κανονικός άνθρωπος». Εγώ δεν στερούμαι τις παραπάνω ιδιότητες, με τη διαφορά ότι συχνά πέφτω σε ψυχολογικές λακκούβες ή επιχειρώ άλματα μιας αλλόκοτης χαράς στο κενό, και βέβαια η Μαρία είναι πάντα εκείνη που θα με σώσει, επαναφέροντάς με σε μια ισορροπημένη πραγματικότητα.

Εργάζομαι σε μια εταιρία δημοσκοπήσεων. Ταξινομώ στατιστικά στοιχεία και αποτελέσματα διαφόρων ερευνών, για τις οποίες προφανώς δεν τρέφω κανένα αληθινό ενδιαφέρον. Βρίσκομαι στην εν λόγω εταιρία εδώ και μια δεκαετία. Δεν δυσανασχετώ, δεν μπορώ να πω ότι πιέζομαι από κανέναν, η δουλειά μου έχει αποκτήσει μια ροή, ωστόσο κι αυτό το κομμάτι της ζωής μου εντάσσεται στον προσωπικό χάρτη μιας προβλέψιμης καθημερινότητας, μέσα στην οποία είμαι συνειδητά εγκλωβισμένος. Τελευταία, όταν κάθομαι στο σαλόνι του διαμερίσματός μας πίνοντας τον απογευματινό μου καφέ, έχω αναπτύξει

μια ιδιότυπη παρατηρητικότητα. Παρατηρώ τους τοίχους και ανακαλύπτω μικρά, μα ενδιαφέροντα, στοιχεία, τα οποία δεν είχα προσέξει προηγουμένως. Οι τοίχοι μας, λοιπόν, και όσα κουβαλάνε πάνω τους, από ένα απλό διακοσμητικό, μια κορνίζα, έως τους διακόπτες για το φως, παρουσιάζουν μια φοβερή γεωμετρική ακρίβεια, η αρμονία σε αυτό το σχήμα που εμφανίζεται μπροστά στα μάτια μου είναι αξιοθαύμαστη, οι συνδυασμοί των χρωμάτων, η φύση των υλικών και η γενικότερη θέση των αντικειμένων δημιουργούν μια γεωμετρία πρωτόγνωρη και μοναδική. Η Μαρία δεν συμφωνεί και πάντα αντικρούει όλες αυτές τις θεωρίες με το ίδιο γνωστό επιχείρημα, ότι αυτές οι ονειροπολήσεις μου είναι αποτέλεσμα ενός γενικότερου απωθημένου μου απ' το παρελθόν. Ορισμένες φορές βρίσκω έναν σύμμαχο σε αυτές τις θεωρίες, ο οποίος δεν είναι άλλος απ' τον γιο μας τον Διονύση. Όταν είναι μάρτυρας αυτών των αφελών διαπληκτισμών, παίρνει διακριτικά το μέρος μου, κάτι που έκανε και σ' αυτή την περίπτωση, υπενθυμίζοντας στη μητέρα του ότι οι συνθέσεις των χώρων γίνονται διαισθητικά. Αν εγώ, λοιπόν, επιμένω να βλέπω όσα βλέπω στους τοίχους, αυτό αποτελεί τη δική μου εκδοχή για τη συμμετρία, συνεπώς έχω δικίο να πιστεύω όσα πιστεύω. Η Μαρία, συνήθως,

ύστερα από μια τέτοια παρέμβαση, χαμογελάει και κουνάει δήθεν απελπισμένη το κεφάλι της, υπονοώντας ότι έχει μπλέξει με τρελούς.

Ο Διονύσης κάθε άλλο παρά τρελός είναι. Στα δεκατρία του, χαρακτηρίζεται από μια σπάνια λογική και ωριμότητα. Διαθέτει μια μοναδική ικανότητα να εκδηλώνει στον σωστό χρόνο τις εκρήξεις ή τις συναισθηματικές εντάσεις του, με έναν σοφό τρόπο έχει χαρτογραφήσει τη δική του γεωμετρική αρχή, ορίζοντας τα προσωπικά του σημεία αναφοράς, τον δικό του διανοητικό τρόπο αντίληψης. Είναι ένα πολύ διακριτικό, ήσυχο αγόρι, σχεδόν αθόρυβο, που έχει αναπτύξει έντονη αίσθηση ενός πολύ ιδιαίτερου χιούμορ. Συνήθως βρίσκεται στο δωμάτιό του, όπου έχει χτίσει το προσωπικό του σύμπαν από χάρτες, επιτραπέζια παιχνίδια, κόμικς, βιβλία για τα μαθηματικά και τη ζωή των εντόμων, αλλά και καθετί που του επιτρέπει να αισθάνεται ασφαλής και ευτυχισμένος. Ο Διονύσης αντιμετωπίζει με μια ελαφριά ειρωνεία τις διαφωνίες που προκύπτουν μεταξύ εμένα και της μαμάς του. Οι διαφωνίες αυτές καμία σχέση δεν έχουν με καβγάδες για θέματα της καθημερινότητας, αλλά αφορούν την εμμονή της Μαρίας με το παρελθόν μου, με το παρελθόν που εκείνη έχει την ψευδαίσθηση ότι ακόμα με αφορά, όμως δεν έχει καθόλου δίκιο, αποτελεί

σαφώς μια ανόητη ανασφάλειά της, η οποία σταδιακά έχει λάβει γιγαντιαίες διαστάσεις, ενώ, στην πραγματικότητα, πρόκειται για κάτι ανούσιο.

Και αυτό το καταραμένο παρελθόν είναι η ζωγραφική. Δεν ξέρω τι μπορεί να φανταστεί κανείς διαβάζοντας αυτές τις γραμμές, μα αυτή είναι η πηγή όλων μας των εντάσεων. Πριν από χρόνια, πριν γνωρίσω τη Μαρία, πριν προσγειωθώ σε αυτή την αυτονόητη πλέον ζωή που βιώνω σήμερα, ήμουν αφοσιωμένος στη ζωγραφική. Φοίτησα στη Σχολή Καλών Τεχνών, μετά σε μια ιδιωτική σχολή στην πρωτεύουσα και για ένα φεγγάρι στο Παρίσι. Κι εκείνα τα χρόνια, τα χρόνια των σπουδών μου, αλλά και αργότερα, όταν είχα νοικιάσει ένα διαμέρισμα-εργαστήριο στο κέντρο της πόλης, ήταν τα καλύτερα χρόνια της ζωής μου. Και, όπως μπορεί κανείς να αντιληφθεί, η Μαρία δεν αντέχει αυτή την ιδέα. Την ιδέα ότι κάποτε ζούσα απόλυτα ευτυχισμένος, ο γεωμετρικός μου ορίζοντας είχε διαφορετικό σημείο, ευθεία και επίπεδο, παρέκκλινε από την ευκλείδεια λογική και προσδιοριζόταν από καμπύλες και διανύσματα που σήμερα είναι άορατα, όμως κάποτε είχαν παίξει σημαντικό ρόλο στον τρόπο που έβλεπα συνολικά τον εαυτό μου.

Ομολογουμένως, όλα τότε ήταν διαφορετικά. Εκείνες οι μέρες μοιάζουν πια τόσο μακρινές, σαν να

μην τις έξιχα ποτέ. Βουτηγμένος στα χρώματα και στους καμβάδες μου, με ένα μόνιμο καρδιοχτύπι στα σωθικά μου για όσα λαχταρούσα – τη δουλειά μου, τους πίνακες που αναπαύονταν στοιβαγμένοι στην άκρη του δωματίου, μα και μία ακόμη μεγάλη μου λατρεία, τη Μυρτώ. Και έχω την εντύπωση ότι αυτός ο εκρηκτικός συνδυασμός είναι σήμερα ο λόγος που η Μαρία απεχθάνεται ό,τι έχει να κάνει με τις Τέχνες και αντιμετωπίζει εκείνη την περίοδο της ζωής μου με τόσο emphatic απέχθεια. Η Μυρτώ, θα έλεγα χωρίς να το πολυσκεφτώ, ήταν η Μούσα μου, ήταν ο έρωτας στον οποίο όφειλα όλη μου την ύπαρξη, ή, τουλάχιστον, έτσι το αντιλαμβανόμουν τότε. Σπούδαζε κι εκείνη ζωγραφική, όμως γρήγορα τα παράτησε και ασχολήθηκε με τη ναυτιλιακή εταιρία του πατέρα της. Περισσότερο είδε τη ζωγραφική σαν πείραμα, ήταν απλώς ένας ξαφνικός, σύντομος έρωτας, αντίθετα με τον δικό μας, που διήρκεσε τρία χρόνια, τρία χρόνια πλημμυρισμένα στο πάθος και στην ευδαιμονία, μία περίοδος πνιγμένη σε μια απερίγραπτη μέθη. Δεν θα μπορούσα να βρω λέξεις να εκφράσω εκείνο το οργανικό συναίσθημα – η μία μέρα διαδεχόταν την άλλη σαν να είχε χυθεί στο σώμα μου ένα παραισθησιογόνο ευτυχίας.

Τα θυμάμαι όλα και τίποτα, με κάθε λεπτομέρεια,

μα την ίδια στιγμή σαν ένα όνειρο. Με τη Μυρτώ γυρίσαμε όλο τον κόσμο, πίναμε, τραγουδούσαμε, κάναμε καινούργιους φίλους και τα σώματά μας ενώνονταν κάτω από μια υπερκόσμια συγκυρία, ζούσαμε στον πυρήνα ενός κόσμου που είχαμε ηδονικά κατασκευάσει στα μέτρα μας. Ώσπου μια μέρα όλα τινάχτηκαν στον αέρα. Θυμάμαι ότι αισθανόμουν σαν να είχε σκάσει στα χέρια μου μια ωρολογιακή βόμβα, ήμουν βέβαιος ότι οι σάρκες και τα κόκαλά μου είχαν εκτοξευθεί στην άκρη του δρόμου, ότι όποιος με αντίκριζε έβλεπε στη θέση μου ένα κουφάρι, τα απομεινάρια ενός ανθρώπου που είχε δεχτεί ξαφνικά σφοδρή επίθεση από έναν αόρατο εχθρό. Αν με ρωτήσει κανείς, όσο και να προσπαθήσω, δεν μπορώ να θυμηθώ γιατί χώρισαν οι δρόμοι μας, ειλικρινά δεν ξέρω, ήταν σαν να είχε προαποφασιστεί από μια μοίρα που μας πήγαινε πέρα δώθε σαν μαριονέτες – ήξερα ότι δεν είχα πλέον καμία επιλογή. Και μαζί με τη Μυρτώ εγκατέλειψα οριστικά και τη ζωγραφική, δεν ήθελα να βλέπω πια πινέλα και υλικά, εγκατέλειψα το εργαστήριο και έκοψα μαχαίρι κάθε επαφή με συναδέλφους, άλλους ζωγράφους, ακόμη και με φίλους που ασχολούνταν με παράπλευρες δραστηριότητες – εν ολίγοις, έκλεισα την πόρτα σε οτιδήποτε είχα να κάνει με την καλλιτεχνία.

Θρήνησα αυτές τις απώλειες – τη Μυρτώ και τη ζωγραφική – κλεισμένος στο τότε καταφύγιο μου, εκεί που κάποτε τρύπωνε ο ήλιος απ’ τα παράθυρα και αισθανόμουν δυνατός και έτοιμος να γραπώσω όση ευτυχία μού αναλογούσε πάνω σ’ αυτό τον κόσμο. Πέρασα εκεί μερόνυχτα, σκιά του εαυτού μου, μην τολμώντας να βγω στο φως. Όμως το σώμα μας έχει μια αυτόνομη, δική του ζωή και δεν μας δίνει λογαριασμό για τις προθέσεις του Έτσι, μια μέρα, χωρίς να το καταλάβω, βγήκα απ’ αυτή τη σκοτεινή τρύπα και άρχισα να θυμάμαι τι σημαίνει να ζεις ανάμεσα σε ανθρώπους. Ξενοίκιασα το εργαστήριο, πούλησα καθετί που βρισκόταν εκεί και επέστρεψα στα εγκόσμια.

Δεν άργησε πολύ να έρθει η μέρα που γνώρισα τη Μαρία. Ήταν μια κλασική γνωριμία σε μια συγκέντρωση γενεθλίων ενός κοινού μας φίλου. Μου άρεσε πολύ η Μαρία. Η καρδιά μου δεν χτύπησε τόσο δυνατά όπως στο παρελθόν για τη Μυρτώ, όμως αμέσως ένιωσα μια μεγάλη οικειότητα, μια ζεστασιά που είχα ανάγκη εκείνη την εποχή. Τότε έπιασα δουλειά στην επιχείρηση του πατέρα ενός φίλου και, πολύ αργότερα, μέσω ενός γνωστού, βρήκα τη δουλειά που έχω έως σήμερα. Η Μαρία ήθελε αμέσως να επισημοποιήσουμε τη σχέση μας. Δεν είχε χρόνο

– έλεγε – για χάσιμο. Δεν διαφώνησα. Απλώς έπρεπε να είχα κρατήσει το στόμα μου κλειστό. Ως ένας ηλίθιος που αναζητά μια παρηγορητική αγκαλιά, εξομολογήθηκα στη Μαρία ενδελεχώς την περιπέτειά μου με τη ζωγραφική, τον χωρισμό μου με τη Μυρτώ, και μάλιστα το έκανα με ζηλευτό πάθος. Όπως, λοιπόν, καταλαβαίνει κανείς, έμεινε μέσα της μια μόνιμη πληγή, την οποία εγώ φροντίζω να μην τροφοδοτώ ωστόσο εκείνη, με την πρώτη ευκαιρία, σε κάθε δύσκολη στιγμή, εκσφενδονίζει σχόλια σχετικά με το παρελθόν μου, ότι έπρεπε να είχα γίνει ένας μεγάλος ζωγράφος και να ζούσα μοιραίους έρωτες, ότι από τέτοιο υλικό είμαι πλασμένος, και βέβαια όλα αυτά τα διατυπώνει με μια εκνευριστική ειρωνεία που διαλύει συχνά την οικογενειακή μας γαλήνη.

Νοικιάσαμε ένα σπίτι κοντά στο κέντρο. Χρειάζομαι περίπου σαράντα πέντε λεπτά με τα πόδια για να φτάσω στο γραφείο μου· το σχολείο όπου εργάζεται η Μαρία είναι πολύ πιο κοντά – όταν έχει διάθεση, πηγαίνει και με τα πόδια. Όταν περπατάω στους δρόμους της πόλης, γεννιέται μέσα μου ένα αυξανόμενο άγχος σε σχέση με την ενδεχόμενη επαφή μου με τους υπόλοιπους βαδιστές. Η συναναστροφή μου με αυτούς τους άγνωστους ανθρώπους καταντάει συχνά μια οδυνηρή διαδικασία και, χωρίς δεύτερη

σκέψη, η κύρια πηγή αυτής της αλλόκοτης φοβίας είναι η μη κατανόηση των σχημάτων τους. Ο πρωταρχικός στόχος του πρώτου επιπέδου κατανόησης της γεωμετρίας, αυτής δηλαδή που διδάσκεται στα παιδιά, είναι η κατανόηση του τρόπου με τον οποίο τα σχήματα παρουσιάζουν ομοιότητες και διαφορές. Σε αυτό ακριβώς το επίπεδο βρίσκομαι εγώ. Οι εν λόγω περιπατητές εμφανίζονται μπροστά μου οδυνηρά ασχημάτιστοι, σε βαθμό που αδυνατώ να τους αναπαραγάγω και να τους μεταμορφώσω οπτικά σε σαφή ανθρώπινα σχήματα, και κάπου εκεί ξεκινάει το πρόβλημα, μια που η χρήση των κατάλληλων αναπαραστατικών μέσων στην απόδοση μιας μαθηματικής έννοιας είναι πολύ σημαντική – η γεωμετρική μου σκέψη βρίσκεται, εν ολίγοις, σε εμβρυακό στάδιο.

Αυτή η αδυναμία μου να μην μπορώ να αντιληφθώ τις γεωμετρικές μορφές ως ενιαίες οντότητες έχει περιορίσει τις κινήσεις μου. Οι επαφές μου είναι ελάχιστες, αν εξαιρέσει κανείς τους συναδέλφους στο γραφείο, την οικογένεια βέβαια και τον Γεράσιμο – στον οποίο θα αναφερθώ σε λίγο. Το παζλ των συναναστροφών μου δεν είναι καθόλου πολύπλοκο και, όπως ήδη ανέφερα, αυτό οφείλεται στην ανικανότητά μου για τη γενικότερη αντίληψη του χώρου. Η Μαρία επιμένει ότι όλες αυτές οι θεωρίες είναι φα-

ντασιοπληξίες που γιγαντώνονται με τον χρόνο όλο και περισσότερο, και καλύτερα θα ήταν να κάνω μια προσπάθεια να τις σταματήσω, αφού ο μόνος στόχος μου – όπως πιστεύει – είναι να την πείσω ότι ο εγκέφαλός μου λειτουργεί με διαφορετικό τρόπο από τον δικό της, και ενδεχομένως και των υπολοίπων. Βρίσκω κατηγορηματικά ανεδαφικό και άτοπο το επιχείρημά της, σχεδόν κωμικό δηλαδή, ωστόσο δεν θυμώνω, ούτε με πειράζουν τα καυστικά της σχόλια.

Η Μαρία για μεγάλο διάστημα δεν ήθελε να βλέπει τον Γεράσιμο. Όχι ακριβώς, ίσως είμαι υπερβολικός, πάντως ήταν αρνητική στην ιδέα να μπεινοβγαίνει στο σπίτι μας και να περνάω πολύ χρόνο μαζί του. Ο λόγος δεν είναι εντυπωσιακός. Ο Γεράσιμος ήταν ο μοναδικός μου κρίκος με την παλιότερη ζωή μου, φίλος μου από τα χρόνια της ενασχόλησής μου με τη ζωγραφική, ζωγράφος εν δυνάμει και ο ίδιος, που όμως τα παράτησε νωρίς, σχεδόν την ίδια εποχή με τη Μυρτώ, και έγινε στέλεχος σε ένα μεσιτικό γραφείο, στο οποίο εργάζεται μέχρι σήμερα. Η Μαρία δεν τον θεωρεί πλέον απειλή για την ψυχική και διανοητική μου υγεία, έχει πειστεί ότι κι εκείνος έχει τραβήξει έναν διαφορετικό δρόμο, και τον αντιμετωπίζει με φιλικό τρόπο. Ο Γεράσιμος είναι ο μοναδικός μου φίλος και, στην πραγματικότητα,

οι συναντήσεις μας μαζί του είναι η ελάχιστη υποψία κοινωνικοποίησής μας. Κακά τα ψέματα, αν δεν ήταν ο Γεράσιμος, δεν θα βλέπαμε άνθρωπο μέσα σ' αυτό το σπίτι. Οι επισκέψεις του με τις κατά καιρούς ερωμένες του είναι η κύρια πηγή διασκέδασής μας. Απαραιτήτως δύο Σάββατα τον μήνα θα μας επισκεφθεί για να περάσουμε μαζί όλο το βράδυ, με φαγητό, ευχάριστη διάθεση και αρκετά γέλια – απόδειξι ότι ακόμα μέσα στο σώμα μας κυλάει ζεστό αίμα.

Ο Γεράσιμος είναι πολύ ευχάριστος τύπος, απολαμβάνει τη ζωή του ή τουλάχιστον έχει τη θέληση να την απολαμβάνει, δεν θα πω ακριβώς σε αντίθεση με εμένα, όμως εκείνος έχει τουλάχιστον τις μεθόδους του να ξεγλιστράει από τις άσκοπες ανεμοθύελλες που εγκαθίστανται στο δικό μου μυαλό, με συνέπεια τον πλήρη αποσυντονισμό, την ολοκληρωτική μου αναπηρία να ονοματίσω δισδιάστατα και τρισδιάστατα απλά σχήματα. Θα έλεγα, αν έπρεπε να τον περιγράψω με λίγα λόγια, ότι είναι ένας φωτεινός, χαρούμενος άνθρωπος, με έντονη την απουσία του σκότους γύρω του. Μπορεί κανείς να περάσει μερικές διασκεδαστικές ώρες μαζί του, να αισθανθεί βολικά, χωρίς να καταβάλει την παραμικρή προσπάθεια, κι αυτό το στοιχείο είναι μάλλον το ελκυστικότερο στην προσωπικότητα του Γεράσιμου. Είναι

τόσο ευχάριστα αυτά τα σαββατόβραδα που περνάμε όλοι μαζί, που, αν καμιά φορά τύχει και αναβληθεί κάποια συνάντησή μας, καθόμαστε με τη Μαρία γύρω από το ορθογώνιο παραλληλόγραμμο τραπέζι μας και κοιτάμε νωχελικά ο ένας τον άλλο.

Την προηγούμενη βδομάδα βρισκόμασταν στο σαλόνι – η Μαρία, εγώ και απέναντί μας ο Διονύσης, ο οποίος ξεφύλλιζε ένα βιβλίο. Εγώ έπινα σιωπηλός τον καφέ μου, ενώ η Μαρία διόρθωνε κάτι γραπτά. Έτσι όπως ήμασταν καθισμένοι, σε αυτή την ευχάριστη ώρα ραστώνης και αποχαύνωσης, είχαμε σχηματίσει ένα τρίγωνο. Αν θεωρήσουμε ότι οι γωνίες ήμασταν εμείς οι τρεις, και η διχοτόμος της Μαρίας και η μεσοκάθετος του τμήματος μεταξύ εμένα και του Διονύση συνέπιπταν, τότε το τρίγωνο ήταν ισοσκελές. Αν την ίδια στιγμή επιχειρούσα να μας παρατηρήσω από άλλη οπτική γωνία, να μας φανταστώ ως μία συμπαγή σφαίρα, τότε η αποσύνθεσή της σε έναν πεπερασμένο αριθμό διαφορετικών υποσυνόλων θα μας απόκοβε πλήρως – αν και αργότερα τα κομμάτια θα μπορούσαν και πάλι να επανασυνδεθούν, ώστε να αναδημιουργηθούμε στο αρχικό μας σχήμα. Αυτή η γεωμετρική παραδοξότητα είναι απλώς η δική μας κανονικότητα. Η οικογένειά μας επιβεβαιώνει τη γεωμετρική ασάφεια των σχημάτων.